

Zobacz więcej w księgarni religijnej Izajasz:

[Lectio Divina](#)

Lectio Divina

Izajasz.pl

Księgarnia religijna Izajasz.pl

Zobacz więcej w księgarni religijnej Izajasz:

[Lectio Divina](#)

Z TRADYCJI MNISZEJ

2

LECTIO DIVINA

BOŻE CZYTANIE

Zobacz więcej w księgarni religijnej Izajasz:

[Lectio Divina](#)

LECTIO DIVINA

BOŻE CZYTANIE

Izajasz.pl

TYNIEC

WYDAWNICTWO BENEDYKTYNÓW

Księgarnia religijna Izajasz.pl

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
O. Augustyn Jankowski OSB	
I. LECTIO DIVINA – CZYTANIE PISMA ŚWIĘTEGO	9
Jan Kasjan	
II. ROZMOWA Z OJCEM NESTEROSEM.....	43
Guigo II	
III. LIST O ŻYCIU KONTEMPLACYJNYM.....	87
Basil M. Pennington OCSO	
IV. CHRZEŚCIJAŃSKA DROGA DO PRZEMIANY	113
WYBRANA LITERATURA	131

WPROWADZENIE

Lectio divina (Boże czytanie) jest dla chrześcijanina fundamentalnym sposobem szukania i spotykania się z żywym Bogiem. Pismo Święte nie jest tylko zapisem wydarzeń i przekazem ponadczasowych myśli, gdyż Bóg nieustannie przemawia do tych, którzy Go z wiarą słuchają. Spotkanie ze Słowem Bożym staje się wydarzeniem w życiu człowieka.

Dzisiaj ponownie odkrywamy wartość Biblii. Czyta się ją coraz częściej, jednak nie każde czytanie Pisma Świętego stanowi *lectio divina*. Wraz z odkryciem Biblii trzeba znaleźć klucz do jej skarbcza. Tradycja duchowa Kościoła daje nam wiele cennych wskazówek. W niniejszym tomiku chcemy przedstawić świadectwa wyrosłe z praktykowania *lectio divina* w różnych okresach historii Kościoła. Tomik otwiera artykuł o Augustyna Jankowskiego OSB pt. *Lectio divina – czytanie Pisma Świętego*, który w pierwszej części w encyklopedycznym skrócie przedstawia *lectio divina* w tradycji Kościoła, a w drugiej stara się omówić zasady czytania Słowa Bożego wzięte z niego samego. Dalej prezentujemy fragment *Rozmów z Ojcami* Jana Kasjana (XIV rozmowa z ojcem Nestorem), która jest klasycznym starożytnym tekstem

na ten temat, a następnie dwunastowieczny tekst *List o życiu kontemplacyjnym, czyli „drabina mnichów”* kartuza Guigona II. Tomik zamyka artykuł współczesnego trapisty Basila M. Penningtona *Chrześcijańska droga do przemiany*, będący współczesnym świadectwem odkrycia doniosłości *lectio divina* dla chrześcijańskiej pobożności oraz współczesnym komentarzem do poprzedniego tekstu Guigona II.

Pierwsze wydanie tej książeczki rozeszło się przed kilku laty, a ponieważ temat jest stale aktualny, postanowiliśmy ponownie wydać książeczkę w takim samym układzie. W obecnym wydaniu rozszerzyliśmy wstępny artykuł o Augustyna Jankowskiego OSB, zmieniliśmy tłumaczenia zarówno XIV rozmowy Jana Kasjana, jak i *Drabiny mnichów* Guigona II. Ponadto tekst całości został przejrany i nieco poprawiony. Na końcu zamieszczamy krótką bibliografię jako wskazówkę dla dalszej lektury Pisma Świętego. Mamy nadzieję, że tak przygotowany tomik lepiej będzie służył Czytelnikowi.

Benedyktyni tynieccy

O. Augustyn Jankowski OSB

I. LECTIO DIVINA – CZYTANIE PISMA ŚWIĘTEGO

„Wszystko, cokolwiek można napisać o istocie, treści i wartości Pisma Świętego, może zmierzać tylko do jednego celu: nauczyć czytać Pismo Święte”.

(C Charlier OSB)

Od kilkudziesięciu lat jesteśmy świadkami coraz żywiej rosnącego zamięłowania do czytania Pisma Świętego. Jest to zjawisko o rozmiarach ogólnoświatowych, widoczne tak w Kościele, jak poza nim. W Kościele widzimy, jak ten typ odnowy biblijnej zaznacza się wyraźniej niż dawniej wśród laikatu (Ruch Światło-Życie, neokatechumenat, duszpasterstwo akademickie, grupy modlitewne), ale również osoby konsekrowane, zwłaszcza młodszego pokolenia, do niego się budzą. Najstarsze pokolenie zakonne łatwo sobie przypomni, jakie postępy poczyniła w ich życiu osobistym lektura biblijna od początków formacji do dnia dzisiejszego. Trzeba było niekiedy ruszać niemal z martwego punktu. Sam spotkałem się stosunkowo niedawno z przypadkami, zarówno w zakonie męskim, jak i żeńskim, gdzie czytanie Pisma Świętego trzeba było dopiero wprowadzać jako nowość!

TRADYCJA CZYTANIA PISMA ŚWIĘTEGO W KOŚCIELE

1. Dane biblijne

W Starym Testamencie spotykamy sceny publicznego odczytywania ludowi Bożemu słów Biblii. Torę czytali ludowi kolejno: Mojżesz i z jego nakazu Jozue jako wodzowie (Wj 24,7; Pwt 31,11; Joz 8,32–35). A po wiekach mieli obowiązek czynić to samo królowi po uprzedniej osobistej lekturze (Pwt 17,18–20). W jakim stopniu byli oni posłuszni tej zasadzie, trudno powiedzieć o kimkolwiek, z wyjątkiem króla Jozjasza, który *odczytał całą treść Księgi Przymierza znalezionej* w świątyni podczas uroczystego jego odnowienia (2 Krn 34,30). Uczynili to samo w większym zakresie wielcy reformatorzy życia Izraela po powrocie z niewoli – kapłan i uczonec w Piśmie Ezdrasz i namiestnik Nehemiasz. Ten ostatni widząc, jak lud reaguje płaczem na tę lekturę w obawie kar Bożych za niewierność, rzucił hasło ważne i dla nas: *Nie bądźcie przygnębieni, gdyż radość w Panu jest waszą ostoją* (Ne 8,1–8).

Tora była u Żydów jedynym podręcznikiem wychowania młodzieży, zasadą rządzenia Ludem Bożym (Joz 1,8n), umiłowaniem przedmiotem medytacji mędrców (Ps 1,2; 119). Uzasadnia to szerzej Prolog do Księgi Mądrości Syracha. Judaizm

późniejszy, aż do współczesnego włącznie, przejął obie te formy czytania Pisma Świętego: lekturę liturgiczną w synagogach i studium prywatne, czyniąc z niego najzaszczytniejsze i obowiązkowe zajęcie (Prol. Syr 4,15; Pirqe Abot 1,13,15; 2,9; Ber 4,7d), gardząc tymi, którzy nie znali Tory (por. J 7,49).

Odpowiednio do tego już w Nowym Testamencie apostołowie Chrystusa liczą się u słuchaczy ze znajomością Pisma Świętego, która u współczesnych Żydów brała się z osobistej lektury (Mt 12,3 par.; 19,4; 21,16.42 par., 22,31 par., Ga 4,21; 2 Kor 3,14). W liturgicznym czytaniu Pisma Świętego i wyjaśnianiu go w synagogach brał udział Chrystus i Jego Apostołowie (Łk 4,16; Dz 13,15n). Obok aluzji do indywidualnego czytania Pisma Świętego (np. Mt 24,15; Łk 10,26) występuje też opis takiej lektury głośnej (Dz 8,30–32). Apostołowie za wzorem Pana (Łk 4,16–21) wyjaśniają je tak jednostkom (Dz 8,25–35), jak w synagogach (Dz 13,14–41). Nakazują uczniom i następcom lekturę Pism (1 Tm 4,13), znanych od dziecka (2 Tm 3,14–17), a obok nich także własnych listów stawianych już wtedy na równi z Pismami Starego Testamentu (1 Tes 5,27; Kol 4,16; 2 P 3,15n).

2. Tradycja Ojców Kościoła

Chrześcijańska starożytność – za wzorem synagogi i Apostołów – zna czytanie Pisma Świętego jako element kultu¹, który przetrwał do dziś dnia w liturgii brewiarzowej i mszalnej. U Ojców Kościoła nie tylko cała teologia i duszpasterstwo oparte jest na czytaniu i objaśnianiu Pisma Świętego, ale bardzo często zalecają oni czytanie Pisma Świętego i medytację nad nim jako stałą praktykę indywidualną, i to nie tylko dla duchownych². Mówią oni o codziennym *pensum* lektury³, nawet dla dzieci⁴. Hasłem tej praktyki mogą być słowa św. Grzegorza Wielkiego: „Ucz się o sercu Boga ze słów Boga”⁵.

3. „Lectio Divina” w tradycji monastycznej

Czytanie Pisma Świętego weszło w sam trzon tradycji monastycznej. Życie pierwszych mnichów upływało w nieustannym obcowaniu z Księgami Świętymi. Jedno zdanie z Ewangelii nawróciło (...)

¹ JUSTYN, *Apologia. Dialog z Żydem Tryfonem*, tł. ks. A. LISIECKI, Poznań 1926, 1, 67.

² ATANAZY, *De virginitate*, 12; JAN CHRYZOSTOM, *In Johannem homiliae* 54,4; MG 54,295.

³ HIERONIM, *Epistulae* 54,11; ML 22,555.

⁴ Tenże, *Epistulae* 107,4; 128,4 ML 22,871.1098.

⁵ „*Disce cor Dei in verbis Dei*”: *Homiliae in Ezechielem* 1 7,8; ML 76,843 D.